

Лісівничі та лісопірологічні підходи щодо зниження природної пожежної небезпеки лісів біля населених пунктів

Головна > Лісівничі та лісопірологічні підходи щодо зниження природної пожежної небезпеки лісів біля населених пунктів

15 квітня 2024 року

с. Косачівка, Чернігівська обл.

11 травня 2024 року співробітники кафедри лісівництва Навчально-наукового інституту лісового і садово-паркового господарства НУБІП України, Регіонального Східноєвропейського центру моніторингу пожеж (REEFMC) та Українського центру лісової безпеки (UFSC) спільно та за підтримки фахівців філії "Чернігівське лісове господарство" ДП "Ліси України" провели другий етап запланованих заходів щодо зниження природної пожежної небезпеки соснових лісів біля села Косачівка Чернігівської області.

Колективне фото учасників після успішного проведення контрольованого випалювання горючих матеріалів на лісовій ділянці біля с. Косачівка

На цьому етапі було проведено контрольований пал, метою якого є зниження запасів наземних лісових горючих матеріалів, а разом з тим зменшення ймовірності виникнення інтенсивних низових пожеж та їх переходу у верхові. Роботи проводились силами державної лісової охорони Косачівського лісництва та фахівцями філії "Чернігівське лісове господарство", кафедри лісівництва ННІ ЛіСПГ, Регіонального Східноєвропейського центру моніторингу пожеж (REEFMC) та Українського центру лісової безпеки (UFSC).

Перед початком контрольованого палу учасники провели ретельне обстеження ділянки, запроектували та створили мінезалізовані смуги різної ширини, визначили характеристики вітру, температуру та вологість повітря, а також вологість лісової підстилки. Щоб уникнути травмування дерев від вогню, у радіусі 50 см навколо кожного стовбура на ділянці, лісівники відгорнули лісову підстилку до мінерального шару ґрунту. Випалювання проводили з урахуванням метеорологічних параметрів погоди та вологості лісової підстилки, які дозволили контролювати горіння заданої інтенсивності та швидкість поширення вогню у заздалегідь визначених межах.

Проведення брифінгу, інструктажу та узгодження тактичних дій перед початком контрольованого палу

Підготовка запалювальних апаратів до роботи

Початок відпалювання горючих матеріалів від опорної мінералізованої смуги

Зміна поведінки контрольованого палу на схилі проти переважаючого напрямку вітру

Лісові пожежні Косачівського лісництва здійснюють догашування тліючих горючих матеріалів та зволожують лісову підстилку біля стовбурів дерев

Досвідчений лісовий пожежний Косачівського лісництва слідкує за поведінкою та розвитком горіння

Директор Українського центру лісової безпеки (UFSC) Володимир БРАЙКО (праворуч) та доцент кафедри лісівництва ННІ ЛіСПГ Василь ГУМЕНЮК корегують тактичні прийоми контрольованого палу внаслідок зміни параметрів вітру

Проведення контрольованого палу є одним з елементів запланованих лісопірологічних заходів в лісах біля населеного пункту Косачівка. На першому етапі вже було проведено рубки догляду низької інтенсивності для формування розріджених насаджень "паркового типу". З аналізу наслідків пожеж 2020 року слідує, що такий лісівничий підхід може суттєво знизити інтенсивність горіння у випадку верхової пожежі. На наступних етапах заплановано провести додаткове зниження повноти насаджень та введення листяних видів до їх складу, а також періодичне повторення контрольованих палів. У результаті комплекс запроектованих заходів дозволить підвищити пожежостійкість лісів навколо населеного пункту, а самі насадження слугуватимуть протипожежним бар'єром на шляху ландшафтних пожеж.

Завершальний прийом контрольованого палу на лісовій ділянці

Історична довідка. У серпні 2008 року внаслідок великої пожежі було знищено близько 1 тис. га лісів, а вогонь підійшов впритул до села Косачівка. Нині на місці згарища зростають лісові культури, які становлять надзвичайну загрозу у випадку повторення подібної пожежної ситуації. З метою недопущення надалі масштабних та складних лісових пожеж, у грудні 2022 року на базі Косачівського лісництва філії "Чернігівське лісове господарство" було проведено спільну науково-виробничу нараду за участі фахівців кафедри лісівництва ННІ ЛіСПГ, Регіонального Східноєвропейського центру моніторингу пожеж (REEFMC) та філії "Чернігівське лісове господарство" ДП "Ліси України", де прийнято рішення щодо планування та проведення комплексу протипожежних заходів (<https://nubip.edu.ua/node/119030>).

*Василь Гуменюк, доцент кафедри лісівництва
ННІ лісового і садово-паркового господарства НУБіП України*

Автор фото: Антон Брайко

facebook

**Натисніть «Подобається», щоб читати
новини НУБіП України в Facebook**

Forestry and forest pyrological approaches to reducing the natural fire hazard of forests near populated areas

---

April 15, 2024

with. Kosachivka, Chernihiv region.

On April 11, 2024, employees of the Department of Forestry of the Educational and Scientific Institute of Forestry and Horticulture of NUBiP of Ukraine, the Regional East European Fire Monitoring Center (REEFMC) and the Ukrainian Forest Safety Center (UFSC) jointly and with the support of specialists from the Chernihiv Forestry branch of the SE "Forests" of Ukraine" carried out the second stage of planned measures to reduce the natural fire hazard of pine forests near the village of Kosachivka, Chernihiv region.

A collective photo of the participants after the successful controlled burning of combustible materials in a forest area near the village of Kosachivka

At this stage, a controlled fire was carried out, the purpose of which is to reduce the reserves of ground forest combustible materials, and at the same time reduce the probability of the occurrence of intense grass fires and their transition to the upper reaches. The work was carried out by the state forest protection forces of the Kosachiv Forestry and specialists of the Chernihiv Forestry Branch, the Department of Forestry of the NNI LiSPG, the Regional East European Fire Monitoring Center (REEFMC) and the Ukrainian Forest Safety Center (UFSC).

Before starting a controlled burn, the participants conducted a thorough survey of the site, designed and created keralized strips of various widths, determined wind characteristics, air temperature and humidity, as well as forest floor moisture. In order to avoid injury to the trees from the fire, in a radius of 50 cm around each trunk on the site, foresters turned away the forest litter to the mineral layer of the soil. Burning was carried out taking into account the meteorological parameters of the weather and the humidity of the forest floor, which allowed to control the burning of the given intensity and the speed of fire spread within predetermined limits.

Briefing, briefing and coordination of tactical actions before the start of a controlled fire

Preparation of ignition devices for work

The beginning of ignition of combustible materials from the supporting mineralized strip

Changing the behavior of a controlled pile on a slope against the prevailing wind direction

Forest firefighters of the Kosachiv Forest Service extinguish smoldering combustible materials and moisten the forest floor near tree trunks

An experienced forest firefighter of the Kosachiv forestry follows the behavior and development of the fire

Director of the Ukrainian Forest Safety Center (UFSC) Volodymyr BRAYKO (right) and Associate Professor of the Department of Forestry of the NNI LiSPH Vasyi GUMENYUK correct the tactics of controlled burning due to changes in wind parameters

Controlled burning is one of the elements of the planned forest pyrological measures in the forests near the settlement of Kosachivka. At the first stage, low-intensity maintenance felling was already carried out to form sparse "park-type" plantations. From the analysis of the consequences of fires in 2020, it follows that such a silvicultural approach can significantly reduce the intensity of burning in the case of a mountain fire. In the next stages, it is planned to carry out an additional reduction in the completeness of plantations and the introduction of deciduous species into their composition, as well as periodic repetition of controlled piles. As a result, the set of planned measures will increase the fire resistance of the forests around the settlement, and the plantations themselves will serve as a fire barrier in the way of landscape fires.

The final reception of the controlled pile in the forest area

Historical reference . In August 2008, as a result of a large fire, about 1 thousand hectares of forests were destroyed, and the fire came close to the village of Kosachivka. Currently, forest crops are growing at the site of the fire, which pose an extreme threat in the event of a recurrence of a similar fire situation. In order to prevent further large-scale and complex forest fires, in December 2022, a joint research and production meeting was held on the basis of the Kosachiv Forestry of the Chernihiv Forestry branch with the participation of experts from the Department of Forestry of the NNI LiSPG, the Regional East European Fire Monitoring Center (REEFMC) and the branch " Chernihiv Forestry" of the SE "Forests of Ukraine", where a decision was made to plan and carry out a complex of fire prevention measures (<https://nubip.edu.ua/node/119030>).

Vasyl Humenyuk, Associate Professor of the Department of Forestry
, National Institute of Forestry and Horticulture, NUBiP of Ukraine

Photo author: **Anton Bryko**